Komparativna analiza financijskih izvještaja poduzeća za proizvodnju građevinske stolarije

Tesla, Nives

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **VERN University of Applied Sciences / Veleučilište VERN**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:146:991353

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Repository / Repozitorij:

VERN' University Repository

VELEUČILIŠTE VERN'

Zagreb

Ekonomija poduzetništva

ZAVRŠNI RAD

KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA ZA PROIZVODNJU GRAĐEVINSKE STOLARIJE

Nives Tesla

Zagreb, 2019.

VELEUČILIŠTE VERN'

Preddiplomski stručni studij

Ekonomija poduzetništva

ZAVRŠNI RAD

KOMPARATIVNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA PODUZEĆA ZA PROIZVODNJU GRAĐEVINSKE STOLARIJE

Mentor: mr. sc. Marijan Milinović, v. pred.

Studentica: Nives Tesla

Zagreb, veljača 2019.

SADRŽAJ

SAŽETAK I
ABSTRACT II
1. UVOD 1
2. KRATAK PRIKAZ ODABRANIH PODUZEĆA 2
2.1. Iveta d.o.o. 2
2.2. Marlex d.o.o. 3
2.3. Troha – Dil d.o.o. 3
3. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI POSLOVANJA 5
3.1. Temeljni financijski izvještaji 5
3.1.1. Bilanca 6
3.1.2. Račun dobiti i gubitka 7
3.1.3. Izvještaj o novčanim tokovima 8
3.1.4. Izvještaj o promjenama kapitala 9
3.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje 10
3.2. Osnovni financijski pokazatelji poslovanja 11
3.2.1. Pokazatelji likvidnosti 12
3.2.2. Pokazatelji zaduženosti 12
3.2.3. Pokazatelji aktivnosti 13
3.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti 14
3.2.5. Pokazatelji profitabilnosti 14
4. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA IVETA D.O.O., MARLEX D.O.O. I TROHA – DIL D.O.O. 15
4.1. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Iveta d.o.o. 15
4.2. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Marlex d.o.o. 18
4.3. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Troha – Dil d.o.o. 21
4.4. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Iveta d.o.o. 24
4.5. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Marlex d.o.o. 27
4.6. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Troha – Dil d.o.o. 30
4.7. Usporedba poslovanja poduzeća Iveta d.o.o., Marlex d.o.o. i Troha – Dil d.o.o. 32
5. ZAKLJUČAK 34
LITERATURA 35
POPIS TABLICA 36

SAŽETAK

U ovom završnom radu provedena je komparativna analiza financijskih izvještaja poduzeća za proizvodnju građevinske stolarije za 2016. i 2017. godinu. Izabrana poduzeća smatraju se najuspješnijima na tržištu Republike Hrvatske, a ona su: Iveta d.o.o., Marlex d.o.o. i Troha – Dil d.o.o. Cilj ovog završnog rada bio je navesti koji su temeljni financijski izvještaji i financijski pokazatelji, objasniti ih, primijeniti kroz analizu za odabrana poduzeća i prikazati kako svako poduzeće posluje pojedinačno te koje poduzeće posluje najprofitabilnije. Temeljni financijski izvještaji koji su bili korišteni u završnom radu su bilanca i račun dobiti i gubitka, a financijski pokazatelji koji su bili korišteni su pokazatelji likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti. Dobiveni rezultati pokazuju sljedeće: poduzeće Iveta d.o.o. posluje pozitivno, ali sa tendencijom rasta zaliha te dugoročnih i kratkoročnih obveza, poduzeće Marlex d.o.o. također posluje pozitivno, bilježi rast prihoda u 2017. godini, no pad dobiti u istoj godini. Poduzeće Troha – Dil d.o.o. isto tako posluje zadovoljavajuće te bilježi pad zaliha, potpuni pad dugoročnih obveza te rast dobiti u 2017. godini. Krajnji zaključak jest da je najprofitabilnije poduzeće u 2017. godini u proizvodnji građevinske stolarije poduzeće Troha – Dil d.o.o.

Ključne riječi: komparativna analiza, financijski izvještaji, građevinska stolarija

ABSTRACT

In this final paper, a comparative analysis of the financial statements of the company for the production of construction joinery was carried out for the years 2016 and 2017. Selected companies are considered the most successful in the market od the Republic of Croatia and these are: Iveta d.o.o., Marlex d.o.o. and Troha – Dil d.o.o. The purpose of this final paper was to provide the basic financial statements and financial indicators, explain them, apply them through an analysis of the selected companies and show how each company operates individually and which company operates the most profitable. The key financial statements that were used in this final paper were the balance sheet and the profit and loss account, and the financial indicators used were indicators of liquidity, indebtedness, activity, cost-effectiveness and profitability. The results obtained are as followed: company Iveta d.o.o. operates positively but with a tendency of growth in stocks and long-term and short-term liabilities, the company Marlex d.o.o. also works positively, records revenue growth in 2017, but a drop in profit in the same year. Company Troha - Dil d.o.o. also does a great job and records a fall in inventories, a complete decline in long-term liabilities and growth in profit in 2017. The final conclusion is that the most profitable company in the year 2017 in the manufacture of construction joinery is the company Troha - Dil d.o.o.

Keywords: comparative analysis, financial reports, construction joinery

1. UVOD

U uvodnom dijelu završnog rada opisuje se razlog odabira teme te ciljevi koji se žele postići. Građevinska stolarija je u sve većem usponu i, kako tehnologija napreduje, tako se i stolarija razvija i postaje važan element u životnom stilu pojedinca. Oduvijek je postojala važnost očuvanja energije, no u današnje vrijeme ona postaje sve većim trendom, a upravo to prepoznaju poduzeća koja proizvode građevinsku stolariju. Stoga je izabrana upravo ova tema kako bi se istražilo koje poduzeće građevinske stolarije najuspješnije posluje u Republici Hrvatskoj.

Ciljevi koji se žele postići su procijeniti kako svako poduzeće posluje pojedinačno i koje od njih jest najprofitabilnije. Istraživanje se provodi korištenjem analize financijskih izvještaja te uspoređivanjem izračuna koji su dobiveni. Podaci koji su relevantni i potrebni za konačni izračun dobiveni su sa internet stranice FINA - e.

Završni rad koncipiran je tako da se na početku prikazuje problematika i ciljevi završnog rada te kratak prikaz odabranih poduzeća koji se koriste za istraživanje, središnji dio opisuje temeljne značajke i postupke analize financijskih izvještaja i pokazatelja, dok se na kraju usporedno prikazuju učinci provedenih obračuna i sastavljaju zaključna razmatranja na temelju dobivenih obračuna.

2. KRATAK PRIKAZ ODABRANIH PODUZEĆA

U ovom poglavlju završnog rada prikazuje se svako poduzeće zasebno, njihova kratka povijest, opis djelatnosti te ostale pojedinosti koje se smatraju važnim za istraživanje uspješnosti poslovanja poduzeća. Poduzeća su nabrojena abecednim redom i poredak nema veze sa uspješnosti poslovanja pojedinog poduzeća.

2.1. Iveta d.o.o.

Iveta d.o.o. je vodeće hrvatsko poduzeće u proizvodnji PVC i ALU prozora i vrata te srodnih proizvoda, koja za cilj ima unapređenje kvalitete života ljudi, zaštitu okoliša i uvođenje novih trendova na hrvatsko i regionalno tržište. Visoka mjerila u kvaliteti izvedbe, cjelovitost usluge i inovativni proizvodi karakteristike su njihovog branda, koji je izgrađen oko njihovih zadovoljnih kupaca: malih obitelji i velikih korporacija.

Iveta je obiteljsko poduzeće utemeljeno 1992. godine. U jeku Domovinskog rata, suočeni s propasti poduzeća u kojima su radili, Snježana i Ivan Peček tražili su proizvod oko kojeg bi izgradili tvrtku i osigurali obitelji bolji život. Obilazeći sajmove po Hrvatskoj i susjednim državama, 1991. godine prvi puta su se susreli s PVC prozorima. Nedugo zatim, kombinirajući imena članova obitelji, osnivaju Ivetu, poduzeće za proizvodnju i ugradnju PVC stolarije i srodnih proizvoda. Snježana Peček bila je prva zaposlenica tog poduzeća.

Prvi brand koji su zastupali bio je talijanski Finstral, dok danas Iveta svoj asortiman izvozi u Italiju. 1996. godine obitelj kupuje zemljište na Križevačkoj cesti u Bjelovaru, gdje godinu dana kasnije sele proizvodnju i svojih desetak zaposlenika u novoizgrađenu proizvodnu halu i nove poslovne prostore. Iste godine mijenjaju dobavljače profila i svoju proizvodnju orijentiraju na Veka profile. Sjedište poduzeća i danas se nalazi u Bjelovaru. Poduzeće broji više od 150 zaposlenih, a druga generacija obitelji Peček sve više sudjeluje u stvaranju novog i veće poduzeća.

2.2. Marlex d.o.o.

MARLEX d.o.o. je tvornica PVC stolarije, ALU bravarije i IZO stakla. Tvornica je u privatnom vlasništvu sa sjedištem u Varaždinu koja posluje od 2003. godine. Zahvaljujući permanentnom ulaganju u razvoj tehnologije i kadrova, poduzeće bilježi vrlo snažan razvoj te je jedno od najboljih i najuspješnijih proizvođača PVC stolarije u Hrvatskoj. Poduzeće posluje na području cijele Hrvatske, a njihovi su proizvodi zastupljeni i u zemljama EU. Poduzeće broji 206 zaposlenika.

2.3. Troha – Dil d.o.o.

Poduzeće Troha - Dil osnovano je 1962. godine kao zanatska radnja za izradu građevne stolarije. Utemeljitelj je Milan Troha na temelju dugogodišnje obiteljske tradicije u stolarstvu. Poduzeće Troha-Dil je krajem devedesetih godina potaknula revoluciju u proizvodnji prozora i vrata u Hrvatskoj uvođenjem najsuvremenije opreme. Razvojem vlastitog kompjuterskog programa za prodaju, pripremu i praćenje proizvodnje te umrežavanjem svih prodajnih centara s proizvodnjom postignuta je brzina isporuke od samo desetak dana u bilo kojem kraju Hrvatske.

Poduzeće je moderno, opremljeno s dvije kompjuterski upravljane linije za proizvodnju PVC prozora i vrata, na nivou višem od mnogih europskih tvrtki. Proizvodnja PVC prozora organizirana je u tvornici PVC prozora i vrata u Bjelovaru na ukupno 5.200 m^2 zatvorenog i 15.000 m^2 otvorenog prostora. Proizvodnja drvoaluminijskih prozora za pasivne i niskoenergetske kuće organizirana je u novoj tvornici u Severinu, na 5.500 m2 zatvorenog te na 42.000 m2 otvorenog prostora.

Prateći trendove, Troha-Dil proizvodi PVC stolariju iz profila Salamander, izrađenih od visokovrijednog, tvrdog PVC-a. Drvoaluminijsku stolariju poduzeće je razvijalo četiri godine vlastitim znanjem i iskustvom. Osmislili su liniju prozora koji su u termodinamičkom smislu među najboljima na svijetu.

Ulaskom u razvoj vlastitog sustava prozora Bluegreen line okreću novu stranicu u proizvodnji prozora i vrata u Hrvatskoj. U svijetu postoji samo pedesetak proizvođača prozora i vrata koji mogu proizvesti prozor po strogim normama Passivhaus Instituta Dr. Wolfgang Feist. Većina tih proizvođača proizvodi po kupljenoj tehnologiji koju je za njih razvila neka druga kompanija.

Poduzeće Troha-Dil sa svoje dvije patentne prijave osiguralo si je originalnost vlastitog proizvoda za duže vrijeme. Potvrda pravog smjera tvrtke je i certificiranje proizvoda drvoaluminijskih prozora za pasivne kuće od strane Passivhaus Instituta Dr. Wolfgang Feist iz Darmstadt-a. Uz sve to, danas broje 158 zaposlenika.

3. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I POKAZATELJI POSLOVANJA

U ovom poglavlju navode se i opisuju temeljni financijski izvještaji koji se koriste u analizi odabranih poduzeća i uz pomoć kojih se lakše određuje uspješnost nekog poduzeća. Također se opisuju osnovni financijski pokazatelji koji se kasnije koriste u analizi odabranih poduzeća.

3.1. Temeljni financijski izvještaji

Temeljni financijski izvještaji definiraju se kao „završna faza računovodstvenog procesiranja podataka i pojavljuju se kao nositelji računovodstvenih informacija“ (K. Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, L. Žager, 2016., str. 34). Prema tome, potrebno je prikupiti informacije o poslovanju poduzeća kako bi se saznao financijski položaj i uspješnost poslovanja određenog poduzeća. U završnom će se radu obuhvatiti niže nabrojani financijski izvještaji kako bi se što bolje prikazali rezultati i odredilo najuspješnije poduzeće. Također će se koristiti horizontalna analiza i komparativni financijski izvještaji. Horizontalna analiza odnosi se na usporedbu podataka tijekom nekog razdoblja, a u radu će se koristiti dvije poslovne godine tijekom kojih se otkrivaju tendencije i dinamike promjena pozicija financijskih izvještaja.

Temeljni financijski izvještaji su (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 34):

- bilanca
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o novčanim tokovima
- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijske izvještaje.

Uz pomoć ovi elemenata, financijski izvještaji moraju osigurati sljedeće (E. G. Flamholz, M. A. Diamond, D. T. Flamholz, 1986. prema D. Gulin, H. Perčević, B. Tušek, L. Žager, 2012.):

1. korisne informacije za investitore te ostale korisnike kako bi racionalno donijeli odluku o tome mogu li investirati, kreditirati i slično
2. informacije o novčanim tokovima odnosno pomoć u procjeni iznosa, vremena te neizvjesnosti budućih primitaka od dividendi, kamata…

3. informacije o resursima poduzeća ali i funkciji tih resursa i načinu upotrebe.

3.1.1. Bilanca

Bilanca predstavlja jedan od temeljnih financijskih izvještaja, a prikazuje imovinu, obveze i kapital na određeni dan. Pa tako imovina predstavlja sredstvo odnosno resurs koji proizlazi iz događaja koji su se dogodili u prošlosti ali se isto tako očekuje da u budućnosti pokaže neku ekonomsku korist. Sredstvo odnosno resurs može predstavljati novac, uredska oprema u poduzeću, građevinski objekti, zalihe robe i drugo. Kako bi se utvrdilo jeli neka imovina dobro unesena u bilancu, potrebno je zadovoljiti sljedeće uvjete (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 37):

- resurs je pod kontrolom poduzeća
- imovina ima mjerljivu vrijednost
- od resursa se može očekivati ekonomska korist u budućnosti.

Imovina se dijeli na kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu. Kratkotrajna imovina podrazumijeva onaj dio imovine koji će se investitoru isplatiti do godine dana, dok dugotrajna imovina podrazumijeva isplaćivanje novca duže od godinu dana. U kratkotrajnu imovinu ulaze (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 39):

- novac (u banci i u blagajni)
- financijska imovina (dani kratkoročni zajmovi, kupljeni vrijednosni papiri, dani depoziti, ostala kratkoročna ulaganja)
- potraživanja (od kupaca, od zaposlenih, od države, ostala potraživanja)
- zalihe (sirovina i materijala, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda, trgovačke robe).

Nakon što se definirala kratkotrajna imovina, potrebno je razlučiti i dugotrajnu imovinu kako bi se dobili što bolji rezultati istraživanja. Dugotrajna imovina obuhvaća (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 39):

- nematerijalnu imovinu (patenti, licence, koncesije, izdaci za razvoj, goodwill)
- materijalnu imovinu (zemljišta, šume, zgrade, postrojenja, oprema, alati, namještaj, vozila)

- financijsku imovinu (dani dugoročni zajmovi, kupljeni dugoročni vrijednosni papiri, dugoročni depoziti, ostala dugoročna ulaganja)
- potraživanja (potraživanja od kupaca s rokom plaćanja dužim od jedne godine, ostala dugoročna potraživanja).

Slijedeće su obveze, a one prikazuju dug pojedinog poduzeća koji, kao i imovina, proizlazi iz događaja koji su se dogodili u prošlosti. Međutim, za njihovo podmirenje potrebno je smanjiti resurse. Postoje kratkoročne i dugoročne obveze. Kratkoročne obveze imaju rok dospijeća do godine dana, dok dugoročne preko godine dana. Naposljetku kapital koji predstavlja ostatak imovine nakon što se odbiju sve njegove obveze (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 36). Drugim riječima, kapital je razlika između ukupne imovine i ukupnih obveza (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 42).

U svrhu pojednostavljivanja navedenog, slijedi prikaz osnovnih elemenata bilance (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 45):

AKTIVA = PASIVA

IMOVINA = OBVEZE + KAPITAL

KAPITAL = IMOVINA – OBVEZE.

3.1.2. Račun dobiti i gubitka

Najprije je potrebno pojasniti osnovne pojmove računa dobiti i gubitka kako bi se što lakše definiralo što ono predstavlja i čemu služi u poslovanju. Prihodi i rashodi temelj su računa dobiti i gubitka, pa prema tome prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja i to u obliku priljeva ili povećanja sredstva ili smanjenja obveza. Rashodi su upravo suprotno. Predstavljaju smanjenje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku odljeva ili smanjenja sredstava, što u konačnici smanjuje glavnicu (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 51). Na temelju prihoda i rashoda, njihova razlika prikazuje dobit ili gubitak, i to sve skupa čini osnovne elemente računa dobiti i gubitka.

Potrebno je također objasniti za što je potreban izvještaj računa dobiti i gubitka u poduzećima. Pomoću tog izvještaja ocjenjuje se uspješnost poslovanja nekog poduzeća. „Uspješnost poslovanja definira se kao sposobnost ostvarivanja određenih ciljeva“ (K. Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, L. Žager, 2016., str. 50). Jedan od najčešćih ciljeva koji je potrebno ostvariti u poduzeću je profitabilnost poslovanja.

Na temelju svega navedenog može se definirati izvještaj o računu dobiti i gubitka. On, dakle, predstavlja temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode te njihovu razliku, bila to dobit ili gubitak, u određenom obračunskom razdoblju (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 50).

U svrhu pojednostavljivanja navedenog, slijedi prikaz osnovnih elemenata računa dobiti i gubitka (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 52):

PRIHODI – RASHODI = REZULTAT POSLOVANJA

PRIHODI > RASHODA = DOBIT

PRIHODI < RASHODA = GUBITAK.

3.1.3. Izvještaj o novčanim tokovima

Za sastavljanje izvještaja o novčanom toku, prije svega, potrebno je definirati i razumjeti sljedeće elemente (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 68):

- novac (novac u blagajni i u banci)
- novčani ekvivalenti (kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se u kratkom roku mogu pretvoriti u novac i koja nisu pod značajnim utjecajem rizika promjena vrijednost)
- novčani tokovi (priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata)
- poslovne aktivnosti (glavne aktivnosti koje stvaraju prihod poduzeća i druge aktivnosti koje određuju dobit ili gubitak poduzeća)
- investicijske aktivnosti (povezane su s stjecanjem otuđivanja dugotrajne imovine)

- financijske aktivnosti (aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja te obuhvaćaju promjene vezane uz visinu i strukturu kapitala i obveza)
- neto novčani tok (razlika između ukupnih primitaka i izdataka).

Na temelju ovih elemenata može se definirati izvještaj o novčanim tokovima. Prema tome, izvještaj o novčanom toku sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje odakle novac dolazi te kako i gdje će se on upotrijebiti (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 68). Kako bi se lakše procijenilo koliko je poduzeće sposobno stvarati novac iz osnovnih aktivnosti, primici i izdaci novca razvrstavaju se u (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 69):

- poslovne aktivnosti (glavne aktivnosti poduzeća koje stvaraju prihod i one imaju najznačajniji utjecaj na rezultat poslovanja poduzeća)
- investicijske aktivnosti (vežu se uz promijene na dugotrajnoj imovini)
- financijske aktivnosti (vezane uz financiranje poslovanja odnosno promjene strukture obveza i kapitala).

3.1.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala čini sastavni dio temeljnih financijskih izvještaja u kojemu se prikazuju promjene koje su se na kapitalu dogodile između dva obračunska razdoblja (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 73). Kapital je pod izravnim utjecajem ostvarenog rezultata poslovanja, s obzirom da ostvarena neto dobit povećava kapital, a gubitak umanjuje kapital (I. Barišić, M. Brozović, N. Dečman, A. Ježovita, A. Novak, I. Pavić, 2016., str. 123).

Iz računa dobiti i gubitka vidi se utjecaj rezultata poslovanja na zarađeni dio kapitala. Iz bilance se vidi ostvarena neto dobit, koja se ili zadržava u poduzeću ili se raspoređuje vlasnicima. Na temelju ovoga se da zaključiti kako su račun dobiti i gubitka, bilanca i izvještaj o promjenama kapitala međusobno povezani i izvještaj o promjenama kapitala kao takav daje potpunu sliku o promjenama na kapitalu u nekom razdoblju (I. Barišić, M. Brozović, N. Dečman, A. Ježovita, A. Novak, I. Pavić, 2016., str. 123).

3.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Posljednja stavka pomoću koje se sastavlja financijski izvještaj nekog poduzeća jesu bilješke uz financijske izvještaje. Njihova zadaća je da dodatno pojasni strukturu, vrijednost i obilježja najvažnijih pozicija u temeljnim financijskim izvještajima. U ovom finalnom dijelu izvještavanja prikazane su računovodstvene politike koje su se koristile kod sastavljanja izvještaja odnosno način utvrđivanja vrijednosti pozicija, neka moguća odstupanja od računovodstvenih standarda s navedenim razlogom odstupanja te kvantifikacija njihova učinka.

„Računovodstveni standardi propisuju što sve treba objaviti u bilješkama, no ne i način odnosno oblik objavljivanja“ (K. Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, L. Žager, 2016., str. 76). To znači da neki subjekti informacije mogu prikazati tablicama ili grafičkim prikazima, a tada bilješke prikazuju kvalitetnije informacije koje kasnije pridonose prezentiranju tih informacija.

3.2. Osnovni financijski pokazatelji poslovanja

Uz temeljne financijske izvještaje, vrlo je važno promotriti financijske pokazatelje poslovanja kako bi se na temelju njih donio sud o tome posluje li neko poduzeće uspješno ili ne. Kada se govori o financijskim pokazateljima poslovanja, prije svega važno je razjasniti pojam pokazatelja. On predstavlja „racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos (dijeli se) s drugom ekonomskom veličinom“ (K. Žager, Tušek, Mamić Sačer, Sever Mališ, L. Žager, 2016., str. 225). Prema tome, pokazatelji služe kao nositelji informacija koje su potrebne za upravljanje, poslovanje i razvoj poduzeća.

Temeljni kriteriji dobrog poslovanja su (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 227):

- sigurnost poslovanja
- uspješnost poslovanja.

Pokazatelji koji spadaju u sigurnost poslovanja (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 227):

- pokazatelji likvidnosti
- pokazatelji zaduženosti
- pokazatelji aktivnosti.

Dok su pokazatelji uspješnosti poslovanja (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 227):

- pokazatelji aktivnosti
- pokazatelji ekonomičnosti
- pokazatelji profitabilnosti
- pokazatelji investiranja.

Kao što je vidljivo u tekstu, pokazatelj aktivnosti pojavljuje se u oba kriterija, i sigurnosti poslovanja i uspješnosti poslovanja. Razlog tomu je što koeficijent obrtaja sredstava utječe na likvidnost i financijsku stabilnost ali utječe i na rentabilnost poslovanja.

3.2.1. Pokazatelji likvidnosti

Ovi pokazatelji mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 225). U pokazatelje likvidnosti spadaju: koeficijent trenutne likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti, koeficijent tekuće likvidnosti te koeficijent financijske stabilnosti.

Tako slijedi da se koeficijent trenutne likvidnosti računa (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 227):

- novac / kratkoročne obveze

dok se koeficijent ubrzane likvidnosti računa:

- (novac + potraživanja) / kratkoročne obveze

koeficijent tekuće likvidnosti računa se:

- kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze,

te koeficijent financijske stabilnosti koji se računa:

- dugotrajna imovina / (kapital + dugoročne obveze).

3.2.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora sredstava. Sastoje se od koeficijenta zaduženosti, koeficijenta vlastitog financiranja, koeficijent financiranja, pokriće troškova kamata, faktor zaduženosti. Tako se koeficijent zaduženosti računa (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 227):

- ukupne obveze / ukupna imovina

dok se koeficijent vlastitog financiranja računa:

- kapital / ukupna imovina

te koeficijent financiranja koji se računa:

- ukupne obveze / kapital

i pokriće troškova kamata računa se:

- dobit prije poreza i kamata / kamate

zadnji pokazatelj, faktor zaduženosti računa se:

- ukupne obveze / (zadržana dobit + amortizacija).

3.2.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti mjere kako efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse. Računaju se uz pomoć koeficijenta obrtaja ukupne imovine, koeficijenta obrtaja kratkotrajne imovine, koeficijenta obrta potraživanja te trajanja naplate potraživanja iskazane u danima. Iz sveg navedenog proizlaze ove formule (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 228):

koeficijent obrtaja ukupne imovine koji se računa:

- ukupni prihod / ukupna imovina

koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine računa se:

- ukupni prihod / kratkotrajna imovina

te koeficijent obrtaja potraživanja:

- prihodi od prodaje / potraživanja

i trajanje naplate potraživanja u danima koje se računa:

- broj dana u godini / koeficijent obrtaja potraživanja.

3.2.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Ovi pokazatelji mjere odnos prihoda i rashoda odnosno pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Računaju se kroz ekonomičnost ukupnog poslovanja, ekonomičnost prodaje i ekonomičnost financiranja. Tako se ekonomičnost ukupnog poslovanja računa kao (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 228):

- ukupni prihodi / ukupni rashodi

ekonomičnost prodaje računa se:

- prihodi od prodaje / rashodi od prodaje

i ekonomičnost financiranja se računa:

- financijski prihodi / financijski rashodi.

3.2.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti mjere povrat uloženog kapitala. Za mjerenje stopa povrata odnosno profitabilnosti koriste se neto marža profita, bruto marža profita, neto rentabilnost imovine, bruto rentabilnost imovine te rentabilnost vlastitog kapitala.

Neto marža profita računa se (K. Žager, B. Tušek, I. M. Sačer, S. S. Mališ, L. Žager, 2016., str. 228):

- (neto dobit + kamate) / ukupni prihod

dok se bruto marža profita računa:

- (dobit prije poreza + kamate) / ukupni prihod

te neto rentabilnost imovine koja se računa:

- (neto dobit + kamate) / ukupna imovina

također bruto rentabilnost imovine se računa:

- (dobit prije poreza + kamate) / ukupna imovina

i posljednji pokazatelj, rentabilnost vlastitog kapitala računa se:

- neto dobit / vlastiti kapital.

4. ANALIZA POSLOVANJA PODUZEĆA IVETA D.O.O., MARLEX D.O.O. I TROHA – DIL D.O.O.

U četvrtom poglavlju, u kojem je razloženo samo istraživanje, prikazat će se svako pojedino poduzeće, i to tako što će se prvo provesti vertikalna, odnosno strukturna analiza bilance, a zatim strukturna analiza računa dobiti i gubitka. Nakon toga će se analizom financijskih pokazatelja, u koje se ubrajaju likvidnost, zaduženost, aktivnosti, profitabilnost i ekonomičnost, detaljnije prikazati stanje poduzeća.

4.1. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Iveta d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje komparativni, odnosno horizontalni prikaz bilance poduzeća Iveta d.o.o. Vrijednosti koje su korištene prikazane su u tisućama kuna. Za potrebe ovog istraživanja, korišteno je razdoblje od dvije godine, 2016. i 2017. godina kako bi se uočile promjene u poslovanju.

Tablica 4.1. Horizontalna analiza bilance Iveta d.o.o.

R.b.	Pozicija	Stanje na dan 31.12.2016.	Stanje na dan 31.12.2017.	Iznos povećanja/ smanjenja	Postotak povećanja/ smanjenja
I.	DUGOTRAJNA IMOVINA	24.665.978	32.444.550	7.778.572	31,5%
a)	Nematerijalna imovina	858.293	384.844	-473.449	-55,2%
b)	Materijalna imovina	23.755.082	32.007.103	8.252.021	34,7%
c)	Dugotrajna financijska imovina	52.603	52.603	0	0,0%
II.	KRATKOTRAJNA IMOVINA	22.944.106	20.915.861	-2.028.245	-8,8%
a)	Zalihe	6.275.649	6.864.415	588.766	9,4%
b)	Potraživanja	10.415.765	10.579.938	164.173	1,6%
c)	Kratkotrajna financijska imovina	532.278	346.650	-185.628	-34,9%
d)	Novac u banci i blagajni	5.720.414	3.124.858	-2.595.556	-45,4%
III.	**AKTIVA**	**47.610.084**	**53.360.411**	5.750.327	12,1%
IV.	KAPITAL I REZERVE	17.189.216	18.450.946	1.261.730	7,3%
a)	Temeljni kapital	4.327.600	5.200.000	872.400	20,2%
b)	Kapitalne rezerve	5.895.450	5.895.450	0	0,0%
c)	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	5.714.855	6.093.767	378.912	6,6%
d)	Dobit ili gubitak poslovne godine	1.251.311	1.261.729	10.418	0,8%
V.	DUGOROČNE OBVEZE	16.679.378	16.922.481	243.103	1,5%
VI.	KRATKOROČNE OBVEZE	12.603.862	17.986.984	5.383.122	42,7%
VII.	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODA BUDUĆEG RAZDOBLJA	1.137.628	0	-1.137.628	-100,0%
VIII.	**PASIVA**	**47.610.084**	**53.360.411**	5.750.327	12,1%

Izvor: Rad autora na temelju bilance Iveta d.o.o. (na dan 31.12.2017.)

Tablica 4.1. prikazuje horizontalnu analizu bilance poduzeća Iveta d.o.o. u kojoj je najprije vidljiv porast kako aktive tako i pasive i to za 5.750.327 kuna odnosno 12,1%. Tome je najviše pripomogla dugotrajna imovina koja je porasla za 7.778.572 kuna tj. za 31,5% u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu. Ono što se najviše ističe kao porast u dugotrajnoj imovini jest porast materijalne imovine odnosno investiranje vlasnika u razne strojeve, poslovne prostore i ostalo, i to za 8.252.021 kuna odnosno porast od 34,7%. Uz porast materijalne imovine bilježi se značajan pad nematerijalne imovine od 473.449 kuna odnosno čak 55,2%.

Ukupna kratkotrajna imovina u 2017. u odnosu na 2016. godinu pada za 2.028.245 kuna što u postotku iznosi 8,8%. Ono što je najviše utjecalo na pad kratkotrajne imovine jest novac u banci i blagajni za čak 45,4% odnosno 2.595.556 kuna.

Što se tiče pasive, ona bilježi rast dobiti u odnosu na 2016. godinu no s dobiti rastu i obveze. Tako su dugoročne obveze porasle za 243.103 kune odnosno 1,5% što ne predstavlja velike gubitke. Kratkoročne obveze također bilježe rast, i to za 5.383.122 kuna odnosno 42,7%. Odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja u potpunosti je palo i u 2017. godini iznosi 0 kuna, a pad iznosi 1.137.628 kuna što u konačnici znači pad za 100%.

Tablica 4.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Iveta d.o.o.

R.b.	Pozicija	Stanje na dan 31.12.2016.	Stanje na dan 31.12.2017.	Iznos povećanja/ smanjenja	Postotak povećanja/ smanjenja
I.	POSLOVNI PRIHODI	56.145.952	56.884.696	738.744	1,3%
a)	Prihodi od prodaje (s poduzetnicima unutar grupe)	1.663.018	2.698.048	1.035.030	62,2%
b)	Prihodi od prodaje	49.810.734	47.680.595	-2.130.139	-4,3%
c)	Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	1.860.546	3.912.000	2.051.454	110,3%
d)	Ostali poslovni prihodi	2.811.654	2.594.053	-217.601	-7,7%
II.	POSLOVNI RASHODI	-54.044.906	-54.672.026	-627.120	1,2%
a)	Promjene stanja zaliha	970.542	123.247	-847.295	-87,3%
b)	Materijalni troškovi	-38.014.620	-39.107.023	-1.092.403	2,9%
c)	Troškovi osoblja	-10.112.962	-10.985.741	-872.779	8,6%
d)	Amortizacija	-1.819.302	-2.016.952	-197.650	10,9%
e)	Ostali troškovi	-1.729.234	-1.663.082	66.152	-3,8%
f)	Ostali poslovni rashodi	-1.398.246	-775.981	622.265	-44,5%
III.	FINANCIJSKI PRIHODI	130.738	115.767	-14.971	-11,5%
IV.	FINANCIJSKI RASHODI	-462.790	-754.351	-291.561	63,0%
V.	UKUPNI PRIHODI	56.276.690	57.000.463	723.773	1,3%
VI.	UKUPNI RASHODI	-54.822.067	-55.426.377	-604.310	1,1%
VII.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.454.623	1.574.086	119.463	8,2%
VIII.	POREZ NA DOBIT	-203.312	-312.358	-109.046	53,6%
IX.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	1.251.311	1.261.728	10.417	0,8%

Izvor: Rad autora na temelju računa dobiti i gubitka Iveta d.o.o. (na dan 31.12.2017.)

Tablica 4.2. prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka za poduzeće Iveta d.o.o. u 2016. i 2017. godini. Uz ovu analizu lakše će se odrediti koliko iznose prihodi, a koliko rashodi u određenom razdoblju. I na temelju toga odredit će se dobit ili gubitak određenog razdoblja.

Tako poslovni prihodi bilježe rast od 1,3% odnosno 738.744 kune. Vidljivo je kako prihodi od prodaje imaju pad za 4,3% u odnosu na 2016. godinu, dok prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga bilježe porast za čak 110,3%, što u konačnici čini rast za 2.051.454 kuna. Poslovni rashodi bi uvijek trebali padati, no u ovom slučaju oni su narasli za 1,2% što ipak nije tako veliki postotak. Najveći pad u poslovnim rashodima bilježi se u stanjima zaliha, koje su u 2017. u odnosu na 2016. godinu pale za 87,3% što u kunama iznosi 847.295 kuna. Troškovi osoblja su rasli jer je rastao i broj zaposlenika. U 2017. godini poduzeće Iveta d.o.o. imalo je 153 zaposlenika. U smislu troškova, to iznosi 8,6% odnosno rast za 872.779 kuna.

Financijski prihodi padaju, a financijski rashodi rastu, a trebalo bi biti obrnuto. U tablici je vidljivo da su financijski prihodi pali za 11,5%, a financijski rashodi narasli za 63%. Što se tiče ukupnih prihoda, oni ipak bilježe rast od 1,3% što u kunama iznosi 723.773 kuna, dok ukupni rashodi također rastu i to za 1,1% što u kunama iznosi 604.310 kuna.

Na kraju analize dolazi se do zaključka da je poduzeće Iveta d.o.o. ostvarilo neto dobit u 2017. godini koja iznosi 1.261.728 kuna, dok je u 2016. godini neto dobit iznosila 1.251.311 kuna, što u konačnici znači povećanje dobiti za 0,8%.

4.2. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Marlex d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje komparativni odnosno horizontalni prikaz bilance poduzeća Marlex d.o.o. Vrijednosti koje su korištene prikazane su u tisućama kuna. Za potrebe ovog istraživanja, korištene su dvije godine, 2016. i 2017. godina kako bi se uočile promjene u poslovanju.

Tablica 4.3. Horizontalna analiza bilance Marlex d.o.o.

R.b.	Pozicija	Stanje na dan 31.12.2016.	Stanje na dan 31.12.2017.	Iznos povećanja/ smanjenja	Postotak povećanja/ smanjenja
I.	DUGOTRAJNA IMOVINA	41.606.154	65.743.622	24.137.468	58,0%
a)	Nematerijalna imovina	117.275	219.336	102.061	87,0%
b)	Materijalna imovina	41.476.179	65.511.586	24.035.407	57,9%
c)	Dugotrajna financijska imovina	12.700	12.700	0	0,0%
II.	KRATKOTRAJNA IMOVINA	42.531.682	37.264.427	-5.267.255	-12,4%
a)	Zalihe	12.338.668	18.636.698	6.298.030	51,0%
b)	Potraživanja	16.946.006	16.783.146	-162.860	-1,0%
c)	Kratkotrajna financijska imovina	12.276.951	656.867	-11.620.084	-94,6%
d)	Novac u banci i blagajni	903.676	737.947	-165.729	-18,3%
e)	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	66.381	449.769	383.388	577,6%
III.	**AKTIVA**	**84.137.836**	**103.008.049**	18.870.213	22,4%
IV.	KAPITAL I REZERVE	35.351.332	24.793.035	-10.558.297	-29,9%
a)	Temeljni kapital	16.952.000	16.952.000	0	0,0%
b)	Kapitalne rezerve	97	97	0	0,0%
c)	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	13.501.434	4.897.801	-8.603.633	-63,7%
d)	Dobit ili gubitak poslovne godine	4.897.801	2.943.137	-1.954.664	-39,9%
e)	REZERVIRANJA	450.000	0	-450.000	-100,0%
V.	DUGOROČNE OBVEZE	24.101.553	33.607.847	9.506.294	39,4%
VI.	KRATKOROČNE OBVEZE	22.183.063	34.545.190	12.362.127	55,7%
VII.	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODA BUDUĆEG RAZDOBLJA	2.051.888	10.061.977	8.010.089	390,4%
VIII.	**PASIVA**	**84.137.836**	**103.008.049**	18.870.213	22,4%

Izvor: Rad autora na temelju bilance Marlex d.o.o. (31.12.2017.)

Tablica 4.3. prikazuje horizontalnu analizu bilance poduzeća Marlex d.o.o. u kojoj je, kao i u prošloj analizi bilance poduzeća Iveta d.o.o. vidljiv porast i aktive i pasive. Aktiva je u 2016. godini iznosila 84.137.836 kuna, dok je u 2017. godini iznosila 103.008.049 kuna što je u konačnici rast za 22,4%. Tom je rastu najviše pridonijela dugotrajna imovina, točnije materijalna imovina koja je porasla za 57,9% što iznosi 24.035.407 kuna. Nematerijalna

imovina bilježi rast za čak 87%, dok dugotrajna financijska imovina nema promjena. Tako ukupna dugotrajna imovina bilježi rast od 58% odnosno 24.137.468 kuna.

Što se tiče kratkotrajne imovine, ona sama po sebi bilježi pad od 12,4% što u kunama iznosi 5.267.255 kuna. Razlog tomu je ponajviše vrlo veliki pad kratkotrajne financijske imovine koja je pala za čak 11.620.084 kuna odnosno 94,6%. Zalihe su narasle za 51%, dok su plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi narasli za čak 577,6%.

Što se tiče pasiva, ona naravno iznosi koliko i aktiva te ima rast od 22,4%. Kapital i rezerve bilježe pad od 29,9% odnosno 10.558.297 kuna. Tome najviše pridonosi zadržana dobit koja je pala za 8.603.633 kuna u odnosu na 2016. godinu. U postotku to znači pad za 63,7%. Kako dugoročne, tako i kratkoročne obveze bilježe rast - dugoročne obveze porasle su 39,4% odnosno 9.506.294 kuna, dok su kratkoročne obveze porasle za 55,7% što u kunama znači 12.362.127 kuna.

Tablica 4.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Marlex d.o.o.

R.b.	Pozicija	Stanje na dan 31.12.2016.	Stanje na dan 31.12.2017.	Iznos povećanja/ smanjenja	Postotak povećanja/ smanjenja
I.	POSLOVNI PRIHODI	107.286.480	121.996.872	14.710.392	13,7%
a)	Prihodi od prodaje	103.922.810	116.955.786	13.032.976	12,5%
b)	Ostali poslovni prihodi	3.363.670	5.041.086	1.677.416	49,9%
II.	POSLOVNI RASHODI	-100.629.193	-118.161.205	-17.532.012	17,4%
a)	Materijalni troškovi	-81.948.117	-94.054.850	-12.106.733	14,8%
b)	Troškovi osoblja	-8.222.380	-12.270.667	-4.048.287	49,2%
c)	Amortizacija	-3.129.303	-4.712.043	-1.582.740	50,6%
d)	Ostali troškovi	-5.340.354	-6.638.951	-1.298.597	24,3%
e)	Vrijednosna usklađenja	-890.029	-5.687	884.342	-99,4%
f)	Ostali poslovni rashodi	-1.099.010	-1.841.362	-742.352	67,5%
III.	FINANCIJSKI PRIHODI	571.852	1.244.660	672.808	117,7%
IV.	FINANCIJSKI RASHODI	-989.065	-1.800.529	-811.464	82,0%
V.	UKUPNI PRIHODI	107.858.332	123.241.532	15.383.200	14,3%
VI.	UKUPNI RASHODI	-101.618.258	-119.961.734	-18.343.476	18,1%
VII.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	6.240.074	3.279.798	-2.960.276	-47,4%
VIII.	POREZ NA DOBIT	-1.342.273	-336.661	1.005.612	-74,9%
IX.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	4.897.801	2.943.137	-1.954.664	-39,9%

Izvor: Rad autora na temelju računa dobiti i gubitka Marlex d.o.o. (na dan 31.12.2017.)

Tablica 4.4. prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka poduzeća Marlex d.o.o. za 2016. i 2017. godinu. Uz ovu analizu lakše će se odrediti koliko iznose prihodi, a koliko rashodi u određenom razdoblju. I na temelju toga odredit će se dobit ili gubitak određenog razdoblja.

U tablici je vidljivo kako su poslovni prihodi porasli za 13,7% odnosno 14.710.392 kuna u odnosu na 2016. godinu. Najveći porast bilježe ostali poslovni prihodi u koje spadaju razni rabati, zakupnine, marketinške usluge i dr. Oni su porasli za 49,9% odnosno 1.677.416 kuna, što ipak nije tako veliki porast.

Što se tiče rashoda, svi troškovi u poduzeću Marlex d.o.o. rastu u 2017. godini, osim vrijednosnih usklađenja koja su u odnosu na 2016. godinu pala za čak 99,4% što bi u kunama značilo 884.342 kuna. Ostali značajniji rast bilježe troškovi osoblja od 49,2%, amortizacija od 50,6% te ostali poslovni rashodi od 67,5%.

Sljedeća zanimljiva stavka jest porast financijskih prihoda i to za 117,7% odnosno 672.808 kuna te ne baš tako zanimljiv porast i financijskih rashoda od 82%, što je 811.464 kuna. U ovom slučaju vidljivo je iz tablice kako su ukupni rashodi ipak imali veće povećanje od ukupnih prihoda pa se to reflektira i na smanjenje neto dobiti u 2017. godini koja iznosi 2.943.137 kuna te u odnosu na 2016. godinu bilježi pad od 1.954.664 kuna što u postotku znači od 39,9%.

4.3. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Troha – Dil d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje komparativni odnosno horizontalni prikaz bilance poduzeća Troha - Dil d.o.o. Vrijednosti koje su korištene prikazane su u tisućama kuna. Za potrebe ovog istraživanja, korištene su dvije godine, 2016. i 2017. godina kako bi se uočile promjene u poslovanju.

Tablica 4.5. Horizontalna analiza bilance Troha - Dil d.o.o.

R.b.	Pozicija	Stanje na dan 31.12.2016.	Stanje na dan 31.12.2017.	Iznos povećanja/ smanjenja	Postotak povećanja/ smanjenja
I.	DUGOTRAJNA IMOVINA	13.587.991	18.895.807	5.307.816	39,1%
a)	Nematerijalna imovina	82.694	58.305	-24.389	-29,5%
b)	Materijalna imovina	13.505.297	18.837.502	5.332.205	39,5%
c)	Dugotrajna financijska imovina	0	0	0	0,0%
II.	KRATKOTRAJNA IMOVINA	12.507.239	12.976.693	469.454	3,8%
a)	Zalihe	9.686.238	8.837.825	-848.413	-8,8%
b)	Potraživanja	1.390.932	2.082.667	691.735	49,7%
c)	Kratkotrajna financijska imovina	11.341	11.341	0	0,0%
d)	Novac u banci i blagajni	1.417.578	2.043.710	626.132	44,2%
e)	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja I obračunati prihodi	1.150	1.150	0	0,0%
III.	**AKTIVA**	**26.095.230**	**31.872.500**	5.777.270	22,1%
IV.	KAPITAL I REZERVE	17.498.221	19.777.101	2.278.880	13,0%
a)	Temeljni kapital	2.544.000	3.284.000	740.000	29,1%
b)	Kapitalne rezerve	103.000	103.000	0	0,0%
c)	Zadržana dobit ili preneseni gubitak	13.668.677	13.613.448	-55.229	-0,4%
d)	Dobit ili gubitak poslovne godine	1.182.544	2.776.653	1.594.109	134,8%
V.	DUGOROČNE OBVEZE	2.011.465	0	-2.011.465	-100,0%
VI.	KRATKOROČNE OBVEZE	6.545.544	11.414.997	4.869.453	74,4%
VII.	ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODA BUDUĆEG RAZDOBLJA	40.000	680.402	640.402	1601,0%
VIII.	**PASIVA**	**26.095.230**	**31.872.500**	5.777.270	22,1%

Izvor: Rad autora na temelju bilance Troha – Dil d.o.o. (na dan 31.12.2017.)

Tablica 4.5. prikazuje horizontalnu analizu bilance poduzeća Troha - Dil d.o.o. u kojoj je, kao i u prošloj analizi bilance poduzeća Marlex d.o.o. vidljiv porast i aktive i pasive. Tako je ukupna dugotrajna imovina u 2016. godini iznosila 13.587.991 kuna dok je u 2017. godini iznosila 18.895.807 kuna što u konačnici znači porast od 39,1% odnosno 5.307.816 kuna. Najveći porast u dugotrajnoj imovini bilježi sama materijalna imovina od 5.332.205 kuna što govori da je poduzeće mnogo ulagalo u strojeve, opremu, poslovne prostore i dr.

Najveći porast u kratkotrajnoj imovini bilježe potraživanja od 49,7% i novac u banci i blagajni od 44,2%. Zalihe su se u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu smanjile za 8,8% što iznosi 848.413 kuna. Nakon analize cjelokupne aktive, iz tablice je razvidno kako je aktiva porasla za 22,1% te je u 2016. godini iznosila 26.095.230 kuna, a u 2017. godini 31.872.500 kuna.

Što se tiče pasive i njezinih stavki, ukupni kapital i rezerve bilježe rast od 13%, što je 2.278.880 kuna. Najznačajniji porast imaju temeljni kapital od 29,1% odnosno 740.000 kuna te dobit ili gubitak poslovne godine od 134,8% odnosno 1.594.109 kuna. Slijedeća zanimljiva stavka jest da dugoročnih obveza nema u 2017. godini, a kratkoročne obveze porasle su za 74,4% odnosno za 4.869.453 kuna. Najveći porast poduzeće Troha – Dil d.o.o. bilježi pod stavkom odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućeg razdoblja i to od 1601% odnosno 640.402 kune. Pasivu posebno ne treba objašnjavati jer je ista kao i aktiva.

Tablica 4.6. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Troha - Dil d.o.o.

R.b.	Pozicija	Stanje na dan 31.12.2016.	Stanje na dan 31.12.2017.	Iznos povećanja/ smanjenja	Postotak povećanja/ smanjenja
I.	POSLOVNI PRIHODI	60.233.150	70.034.101	9.800.951	16,3%
a)	Prihodi od prodaje (s poduzetnicima unutar grupe)	0	0	0	0,0%
b)	Prihodi od prodaje	58.575.555	67.714.712	9.139.157	15,6%
c)	Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	549.063	1.279.772	730.709	133,1%
d)	Ostali poslovni prihodi	1.108.532	1.039.526	-69.006	-6,2%
II.	POSLOVNI RASHODI	-58.688.732	-66.660.059	-7.971.327	13,6%
a)	Promjene stanja zaliha	-98.546	196.720	295.266	-299,6%
b)	Materijalni troškovi	-38.900.166	-45.365.678	-6.465.512	16,6%
c)	Troškovi osoblja	-12.635.126	-13.904.694	-1.269.568	10,0%
d)	Amortizacija	-3.625.098	-3.447.063	178.035	-4,9%
e)	Ostali troškovi	-2.569.158	-2.664.824	-95.666	3,7%
f)	Ostali poslovni rashodi	-462.690	-365.916	96.774	-20,9%
III.	FINANCIJSKI PRIHODI	93.624	115.475	21.851	23,3%
IV.	FINANCIJSKI RASHODI	-228.695	-111.184	117.511	-51,4%
V.	UKUPNI PRIHODI	60.326.774	70.149.485	9.822.711	16,3%
VI.	UKUPNI RASHODI	-58.917.427	-66.711.243	-7.793.816	13,2%
VII.	DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	1.409.347	3.438.242	2.028.895	144,0%
VIII.	POREZ NA DOBIT	-226.803	-661.589	-434.786	191,7%
IX.	DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	1.182.544	2.776.653	1.594.109	134,8%

Izvor: Rad autora na temelju računa dobiti i gubitka Troha – Dil d.o.o. (na dan 31.12.2017.)

Posljednja tablica, tablica 4.6. prikazuje horizontalnu analizu računa dobiti i gubitka poduzeća Troha – Dil d.o.o. Vidljivo je kako ukupni poslovni prihodi rastu u 2017. godini za 16,3%, a tomu najviše pridonose prihodi od prodaje koji su u 2016. godini iznosili 58.575.555 kuna, a u 2017. godini 67.714.712 kuna što je povećanje od 15,6%. Najveći postotak u ukupnim poslovnim prihodima bilježe ostali poslovni prihodi čiji rast doseže 133,1% u odnosu na 2016.

godinu. Sami poslovni rashodi rastu, 7.971.327 kuna odnosno 13,6%, a takav rast prate i stanja zaliha od 299,6% rasta, troškovi osoblja od 10% rasta te ostali troškovi od 3,7% rasta. Amortizacija i ostali poslovni rashodi bilježe pad u 2017. godini.

Financijski prihodi rastu i to za 21.851 kunu, odnosno 23,3%. Dok financijski rashodi padaju za 117.511 kuna odnosno 51,4%. Ovo je prvo od triju analiziranih poduzeća koje ima rastuće prihode i padajuće rashode. Točno onako kako računovodstvo u teoriji izgleda i kako bi trebalo u realnosti izgledati. Ukupni prihodi i ukupni rashodi ne prate situacija financijskih prihoda i rashoda, pa oboje bilježe rast u 2017. godini. Ukupni prihodi za 9.822.711 kuna, a ukupni rashodi za 7.793.816 kuna.

Naposljetku se da zaključiti kako ovo poduzeće posluje sa neto dobiti koja iznosi 2.776.653 kuna te je to porast u odnosu na prošlu godinu 1.594.109 kuna odnosno 134,8% rasta.

4.4. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Iveta d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje analizu poslovanja poduzeća uz pomoć financijskih pokazatelja za poduzeće Iveta d.o.o.

Tablica 4.7. Analiza financijskih pokazatelja Iveta d.o.o.

Rb.	Pokazatelj	2016.	2017.
I.	POKAZATELJI LIKVDNOSTI		
a)	Koeficijent trenutne likvidnosti	0,45	0,17
b)	Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,28	0,76
c)	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,82	1,16
d)	Koeficijent financijske stabilnosti	1,17	1,47
II.	POKAZATELJI ZADUŽENOSTI		
a)	Koeficijent zaduženosti	0,62	0,65
b)	Koeficijent vlastitog financiranja	0,09	0,10
c)	Koeficijent financiranja	6,77	6,71
d)	Pokriće troškova kamata	49,96	203,90
e)	Faktor zaduženosti	3,89	4,30
f)	Stupanj pokrića 1.	0,18	0,16
g)	Stupanj pokrića 2.	0,85	0,68
III.	POKAZATELJI AKTIVNOSTI		
a)	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	1,18	1,07
b)	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	2,45	2,73
c)	Koeficijent obrtaja potraživanja	4,78	4,51
d)	Trajanje naplate potraživanja u danima	76,32	80,99
IV.	POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI		
a)	Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,03	0,00
b)	Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	0,92	0,87
c)	Ekonomičnost financiranja	0,28	0,15
V.	POKAZATELJI PROFITABILNOSTI		
a)	Neto marža profita	2,28%	2,23%
b)	Bruto marža profita	2,64%	2,78%
c)	Neto rentabilnost imovine	2,69%	2,38%
d)	Bruto rentabilnost imovine	3,12%	2,96%
e)	Rentabilnost vlastitog kapitala	28,91%	24,26%

Izvor: Rad autora

Pokazatelji likvidnosti sadrže četiri koeficijenta, od kojih su sva četiri analizirana u ovom završnom radu. Prvi koeficijent, koeficijent trenutne likvidnosti ne bi trebao biti manji od 0,1 te prikazuje sposobnost poduzeća da odmah podmiri svoje obveze. U tablici je vidljiv pad u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu za 0,28. Nadalje, koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi trebao biti manji od jedan, što je pozitivan slučaj u 2016. godini, dok je u 2017. godini koeficijent ispod jedan te je poduzeće sposobno vratiti 76% svojih kratkoročnih obveza. Sljedeći koeficijent je koeficijent tekuće likvidnosti, i uz pomoć njega poduzeće lako kontrolira

svoju likvidnost ako mu je kratkotrajna imovina dva puta veća od kratkoročnih obveza. U ovom slučaju u obje godine koeficijent ne prelazi dva i kratkoročne obveze nisu dva puta manje od kratkotrajne imovine. Zadnji koeficijent je koeficijent financijske stabilnosti koji uvijek mora biti manji od jedan. Ovdje to nije slučaj te u obje godine koeficijent prelazi jedan. To znači da se sva dugotrajna imovina ne financira iz kapitala i dugoročnih obveza, kao što bi trebala.

Pokazatelji zaduženosti sadrže sedam koeficijenata. Koeficijent zaduženosti u 2016. godini iznosi 0,62 dok u 2017. godini iznosi 0,65. Taj rast pokazuje da se financijski rizik povećava, odnosno da poduzeće koristi zaduživanje kao oblik financiranja, s obzirom na to da bi koeficijent trebao biti manji od 0,5. Koeficijent vlastitog financiranja trebao bi biti veći od 0,5 i pokazuje koliko je ukupne imovine financirano iz vlastitog kapitala. U obje je godine vidljivo kako je imovina financirana iz drugih izvora te je zabilježen mali rast u odnosu na 2016. godinu. Sljedeći je koeficijent financiranja i on bi trebao biti između dva i jedan. S obzirom na to da značajno odskače od referentnih vrijednosti, visoka je rizičnost ulaganja u ovo poduzeće. Pokriće troškova kamata pokazuje jesu li kamate pokrivene s bruto dobiti. S obzirom na to da kamate u obje godine iznose par tisuća kuna, itekako su pokrivene s bruto dobiti. Faktor zaduženosti raste u odnosu na 2016. godinu za 0,41 i pokazuje koliko treba ostvariti zadržane dobiti i amortizirati da bi se pokrile ukupne obveze. S obzirom na to da se bilježi mali rast, poduzeće više naginje na krizu u poduzeću nego na uspjeh. Stupanj pokrića 1 znatno se razlikuje od stupnja pokrića 2 upravo zato što su dugoročne obveze, za izračun stupnja pokrića 2 dosta visoke pa stoga i koeficijenti znatno odstupaju jedni od drugih. Koeficijenti bi u pravilu trebali biti veći od jedan, što u ovom slučaju znači da je dugotrajna imovina veća od kapitala.

Sljedeći su pokazatelji aktivnosti te sadrže tri koeficijenta i četvrti kao pokazatelj u danima. Koeficijent obrtaja ukupne imovine iznosi 1,18 u 2016. godini, dok u 2017. iznosi 1,07. s obzirom na to da se koeficijent ukupne imovine smanjuje u odnosu na 2016. godinu, povećava se prosječno trajanje obrta ukupne imovine. Sljedeći jest koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine u kojem je vidljiva tendencija povećanja, odnosno smanjenje prosječnog trajanja obrta kratkotrajne imovine. Koeficijent obrtaja potraživanja se smanjuje u odnosu na 2016. godinu i rezultat toga je rast dana za naplatu potraživanja.

Pokazatelji ekonomičnosti računaju se sa tri koeficijenta, ukupnog poslovanja, prodaje i financiranja. Prvi koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja ukazuje na dobro poslovanje u 2016. godini jer svi pokazatelji ekonomičnosti moraju biti veći od jedan, dok u 2017. godini to nije slučaj jer su ukupni prihodi puno manji od ukupnih rashoda pa stoga koeficijent iznosi nula. Ekonomičnost prodaje ne zadovoljava uvjete i manji je od jedan, pa tako poduzeće Iveta

ima veće poslovne rashode od poslovnih prihoda. Ekonomičnost financiranja, kao zadnji koeficijent također je manji od jedan u obje godine te su im financijski rashodi veći od financijskih prihoda.

Zadnji pokazatelji su pokazatelji profitabilnosti. Izražavaju se u postotku i sadrže pet koeficijenata. Prva jest neto marža profita koja pada za 0,05% u odnosu na 2016. godinu. Bruto marža profita u 2016. godini iznosila je 2,64% dok je u 2017. godini iznosila 2,78% te je zabilježen rast. Neto rentabilnost imovine pada, te je u 2017. godini iznosila 2,38% i pokazuje da poduzeće nije toliko rentabilno. Ista situacija dogodila se i za bruto rentabilnost imovine, također bilježi pad i u 2017. godini iznosi 2,96%. Rentabilnost vlastitog kapitala dosta je visoka i ukazuje na to da se isplati koristiti tuđim kapitalom.

4.5. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Marlex d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje analizu poslovanja poduzeća uz pomoć financijskih pokazatelja za poduzeće Marlex d.o.o.

Tablica 4.8. Analiza financijskih pokazatelja Marlex d.o.o.

Rb.	Pokazatelj	2016.	2017.
I.	POKAZATELJI LIKVDNOSTI		
a)	Koeficijent trenutne likvidnosti	0,04	0,02
b)	Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,80	0,51
c)	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,92	1,08
d)	Koeficijent financijske stabilnosti	1,01	1,30
II.	POKAZATELJI ZADUŽENOSTI		
a)	Koeficijent zaduženosti	0,55	0,66
b)	Koeficijent vlastitog financiranja	0,20	0,16
c)	Koeficijent financiranja	2,73	4,02
d)	Pokriće troškova kamata	11,96	5,00
e)	Faktor zaduženosti	2,78	7,09
f)	Stupanj pokrića 1.	0,41	0,26
g)	Stupanj pokrića 2.	0,99	0,77
III.	POKAZATELJI AKTIVNOSTI		
a)	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	1,28	1,20
b)	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	2,54	3,31
c)	Koeficijent obrtaja potraživanja	6,13	6,97
d)	Trajanje naplate potraživanja u danima	59,52	52,38
IV.	POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI		
a)	Ekonomičnost ukupnog poslovanja	0,11	1,03
b)	Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	1,03	0,99
c)	Ekonomičnost financiranja	0,58	0,69
V.	POKAZATELJI PROFITABILNOSTI		
a)	Neto marža profita	5,02%	2,92%
b)	Bruto marža profita	6,27%	5,60%
c)	Neto rentabilnost imovine	6,44%	3,49%
d)	Bruto rentabilnost imovine	8,04%	3,82%
e)	Rentabilnost vlastitog kapitala	28,89%	17,36%

Izvor: Rad autora

Koeficijent trenutne likvidnosti dosta je nizak - u 2016. godini on iznosi 0,04, a u 2017. godini 0,02 što znači da dolazi do povećanja kratkoročnih obveza i smanjenja ukupne kratkotrajne imovine. Koeficijent ubrzane likvidnosti ne bi trebao biti manji od jedan, no poduzeće Marlex d.o.o. u obje godine ne zadovoljava te uvjete te nema dovoljno kratkoročnih sredstava da podmiri dospjele obveze, a bez da prodaje zalihe. Koeficijent tekuće likvidnosti ne bi trebao biti manji od dva, no u 2016. godini koeficijent iznosi 1,93 i vrlo je blizu tom uvjetu što je dosta dobro. Dok se u 2017. godini bilježi drastični pad tog koeficijenta na 1,08.

Posljednji je koeficijent financijske stabilnosti koji uvijek mora biti manji od jedan jer ako nije, znači da se veći dio glavnice i dugoročnih obveza koristi za financiranje dugotrajne imovine, a sve manji za financiranje kratkotrajne imovine što može predstavljati razloge za zabrinutost. U 2016. godini koeficijent skoro zadovoljava uvjete i iznosi 1,01, dok u 2017. godini raste i iznosi 1,30.

Sljedeći jest koeficijent zaduženosti koji iznosi 0,55 u 2016. godini i 0,66 u 2017. što nije uputno zato što koeficijent u 2017. godini raste, a trebao bi padati. Također koeficijent pokazuje da se u 2016. godini 55% imovine financiralo iz tuđeg kapitala. Koeficijent vlastitog financiranja dosta je nizak i to znači da je oko 18% ukupne imovine financirano iz vlastitog kapitala, a trebalo bi biti mnogo više, barem 50%. Sljedeći je koeficijent financiranja koji pokazuje da je ukupni dug veći od kapitala i on bi trebao biti između dva i jedan što ovdje nije slučaj. Pokriće troškova kamata pokazuje koliko su puta rashodi od kamata pokriveni ostvarenim iznosom bruto dobiti uvećanoj za rashode od kamata. Kamate su pokrivene s bruto dobiti jer su u obje godine manje od iznosa bruto dobiti. No u 2017. godini bilježe pad koeficijenta na 5,00, a time i povećanje zaduženosti. Faktor zaduženosti u 2016. godini iznosi 2,78, a u 2017. godini 7,09. Ovakav nagli rast nije dobar jer je to indikator za sklonost stečaju. Stupanj pokrića 1 bitno se razlikuje od stupnja pokrića 2 u koeficijentima te pokazuje da, osim što poduzeće ima dosta visoke dugoročne obveze, dugotrajna imovina je veća od glavnice odnosno kapitala.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine u obje godine prelazi jedan te pokazuje da se ukupna imovina uspije obrnuti u jednoj godini. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine u 2016. godini iznosi 2,54, a u 2017. godini 3,31, što pokazuje rast, a time i smanjenje prosječnog trajanja obrtaja. Koeficijent obrtaja potraživanja prikazuje povećanje koeficijenta sa 6,13 na 6,97, što skraćuje trajanje naplate potraživanja. Takvo smanjenje naplate potraživanja vidljivo je u tablici gdje u 2016. godini iznosi 59 dana, a u 2017. godini 52 dana.

Pokazatelji ekonomičnosti otprilike zadovoljavaju uvjete dobrog poslovanja. S obzirom na to da moraju biti veći od jedan, 2017. godina bilježi zadovoljavajuće stanje u ekonomičnosti ukupnog poslovanja i poslovanja od prodaje. Što se tiče ekonomičnosti financiranja, ona se nalazi ispod zadovoljavajuće granice ali u 2017. godini bilježi rast pa se ne smatra prijetnjom.

Obje marže profita, neto i bruto bilježe pad. Ista situacija dogodila se sa rentabilnosti imovine neto i bruto, gdje obje također bilježe pad. Rentabilnost vlastitog kapitala viša je od rentabilnosti

imovine i pokazuje da se isplati koristiti tuđim kapitalom, bez obzira na to što bilježi pad u 2017. godini.

4.6. Analiza financijskih pokazatelja poduzeća Troha – Dil d.o.o.

Sljedeća tablica prikazuje analizu poslovanja poduzeća uz pomoć financijskih pokazatelja za poduzeće Troha – Dil d.o.o.

Tablica 4.9. Analiza financijskih pokazatelja Troha – Dil d.o.o.

Rb.	Pokazatelj	2016.	2017.
I.	POKAZATELJI LIKVDNOSTI		
a)	Koeficijent trenutne likvidnosti	0,22	0,18
b)	Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,43	0,36
c)	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,91	1,14
d)	Koeficijent financijske stabilnosti	2,98	5,75
II.	POKAZATELJI ZADUŽENOSTI		
a)	Koeficijent zaduženosti	0,33	0,36
b)	Koeficijent vlastitog financiranja	0,10	0,10
c)	Koeficijent financiranja	2,65	3,48
d)	Pokriće troškova kamata	344,60	555,18
e)	Faktor zaduženosti	0,49	0,67
f)	Stupanj pokrića 1.	0,19	0,17
g)	Stupanj pokrića 2.	0,34	0,17
III.	POKAZATELJI AKTIVNOSTI		
a)	Koeficijent obrtaja ukupne imovine	1,16	2,20
b)	Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine	4,82	5,41
c)	Koeficijent obrtaja potraživanja	42,11	32,51
d)	Trajanje naplate potraživanja u danima	8,67	11,23
IV.	POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI		
a)	Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,02	1,05
b)	Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	1,00	1,02
c)	Ekonomičnost financiranja	0,41	1,04
V.	POKAZATELJI PROFITABILNOSTI		
a)	Neto marža profita	1,97%	3,97%
b)	Bruto marža profita	2,34%	4,91%
c)	Neto rentabilnost imovine	4,55%	8,73%
d)	Bruto rentabilnost imovine	5,42%	10,81%
e)	Rentabilnost vlastitog kapitala	46,48%	84,55%

Izvor: Rad autora

Koeficijent trenutne likvidnosti veći je od 0,1 u obje godine i pokazuje kakvo je trenutačno stanje poduzeća sa podmirenjem obveza i novcem u banci i blagajni. Stanje je zadovoljavajuće. Koeficijent ubrzane likvidnosti pokazuje da su kratkoročne obveze veće od kratkotrajne imovine i stoga poduzeće ne zadovoljava uvjet manje od jedan. Koeficijent tekuće likvidnosti također ne zadovoljava uvjete manje od dva jer u 2016. godini iznosi 1,91, a u 2017. godini 1,14. Koeficijent financijske stabilnosti bilježi visoki rast u odnosu na 2016. godinu i to za 2,77 što znači da se likvidnost i financijska stabilnost smanjuju, a to nikako nije uputno za poduzeće.

Koeficijent zaduženosti u 2016. godini iznosi 0,33, dok u 2017. godini on iznosi 0,36. To je zanemariv rast, s obzirom na to da je uvjet manje od 0,5 pa se oko 0,35% imovine financiralo iz tuđeg kapitala. Koeficijent vlastitog financiranja u obje godine je isti i iznosi 0,10. Vidljivo je da se velik dio imovine financira iz tuđeg kapitala. Ista je stvar sa koeficijentom financiranja, čiji je uvjet između 2 i 1. Bilježi se rast, sa 2,65 na 3,48 što također nije dobro jer se povećava zaduženost i smanjuje udio vlastitog financiranja. Pokriće troškova kamata izrazito je zadovoljavajuće jer je iz tablice vidljivo da je bruto dobit mnogo veća od kamata, pa tako u 2016. godini koeficijent iznosi 344,60, a u 2017. godini 555,18. Faktor zaduženosti je izrazito dobar unatoč malom rastu u 2017. godini na 0,67 te ovaj pokazatelj pokazuje da je poduzeće vrlo uspješno. Stupanj pokrića 1 i 2 u 2017. godini su identični, a razlog tomu je 0 kuna dugoročnih obveza. Oba koeficijenta bi trebala biti veća od jedan, što ovdje nije slučaj.

Sljedeći pokazatelji su pokazatelji aktivnosti. Koeficijent obrtaja ukupne imovine u 2016. godini iznosi 1,16, a u 2017. 2,20. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine u 2016. godini iznosi 4,82, a u 2017. godini 5,41. S obzirom na to da oba koeficijenta imaju tendenciju povećanja, smanjuje se prosječno trajanje obrtaja. S druge strane, koeficijent obrtaja potraživanja pada, što znači da se produžuje trajanje naplate potraživanja, a vidljivo je u tablici te iskazano u danima. Ovo poduzeće ima vrlo nizak broj dana za naplatu potraživanja, oko 10 u prosjeku, što je vrlo dobar pokazatelj uspješnosti poduzeća.

Ekonomičnost ovog poduzeća vrlo je zadovoljavajuća. Svi koeficijenti nalaze se iznad jedan, što je ujedno i uvjet. Jedini odmak od ovih koeficijenata jest ekonomičnost financiranja u 2016. godini i iznosi 0,41, a s obzirom da bilježi rast u 2017. godini, takav niski koeficijent je zanemariv.

Zadnji su pokazatelji profitabilnosti, gdje neto i bruto marža profita oboje bilježe rast u odnosu na 2016. godinu. Isto tako rastu i neto i bruto rentabilnost imovine, pa oni u 2017. godini iznose, neto: 8,73% i bruto: 10,81%. Na kraju, rentabilnost vlastitog kapitala izrazito je visoka, što zaokružuje cjelinu uspješnosti ovog poduzeća.

4.7. Usporedba poslovanja poduzeća Iveta d.o.o., Marlex d.o.o. i Troha – Dil d.o.o.

Kako bi se odredilo najbolje odnosno najuspješnije poduzeće, potrebno je provesti posljednju analizu i usporediti bilance, račune dobiti i gubitka te financijske pokazatelje sva tri poduzeća i na temelju toga donijeti odluku o najuspješnijem poduzeću.

Prvo se uspoređuju bilance svih triju poduzeća. Dugotrajna imovina je u sva tri poduzeća rasla u odnosu na 2016. godinu, a najveći rast bilježi poduzeće Marlex d.o.o. Kratkotrajna imovina je kod poduzeća Iveta d.o.o. i Marlex d.o.o. pala u odnosu na 2016. godinu, dok je poduzeće Troha – Dil d.o.o. bilježilo rast od 3,8%. Ukupna imovina u 2016. godini bilježi najveći iznos kod poduzeća Marlex d.o.o. i iznosi 84.137.836 kuna. Ista situacija događa se i u 2017. godini te poduzeće Marlex d.o.o. također bilježi najviši iznos ukupne imovine.

Što se tiče drugog dijela bilance, najveći rast u području kapitala i rezerve bilježi Troha – Dil d.o.o. Najveći pad dugoročnih obveza bilježi također poduzeće Troha – Dil d.o.o., i to čak za svih 100% u odnosu na 2016. godinu. Dok najmanji rast, s obzirom da u sva tri poduzeća kratkoročne obveze rastu, bilježi Iveta d.o.o. od 42,7%. No u novčanom iznosu najmanji rast kratkoročnih obveza bilježi Troha – Dil d.o.o.

Sljedeće su analizirani računi dobiti i gubitka sva triju poduzeća. Tako poslovni prihodi u sva tri poduzeća rastu, a najveći rast u postotku od 16,3% bilježi Troha – Dil d.o.o., dok u novčanom iznosu najveći rast poslovnog prihoda od 14.710.392 kune bilježi Marlex d.o.o. Poslovni rashodi najmanji su u 2016. i 2017. godini kod Ivete d.o.o. te tako i bilježe najmanji rast od samo 1,2%. Financijski prihodi kod poduzeća Marlex d.o.o. bilježe izvanredan rast od 117,7%, a isto tako ima i najveće financijske prihode u obje godine u odnosu na ostala poduzeća. Jedino poduzeće koje bilježi pad, a ne rast financijskih rashoda jest Troha – Dil d.o.o. i to za -51,4%. Na kraju analize računa dobiti i gubitka, najveću ostvarenu dobit u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu bilježi poduzeće Troha – Dil d.o.o. i to za 134,8% što u novčanom iznosu predstavlja rast od 1.594.109 kuna.

Posljednja je analiza financijskih pokazatelja sva tri poduzeća. Koeficijent trenutne likvidnosti u 2016. godini najbolji je kod poduzeća Iveta d.o.o. i iznosi 0,45, dok je u 2017. godini najbolji kod poduzeća Troha – Dil d.o.o. i iznosi 0,18. Isto tako Iveta d.o.o. u 2016. godini ima najbolji koeficijent ubrzane likvidnosti koji iznosi 1,28, a u 2017. godini Troha – Dil d.o.o. ima najbolji koeficijent. Koeficijent tekuće likvidnosti u 2016. godini najbolje je kod poduzeća Marlex d.o.o. te iznosi 1,92, a u 2017. godini najbolji koeficijent ima Iveta d.o.o. S obzirom na to da

koeficijent financijske stabilnosti treba biti manji od jedan, nijedno poduzeće ne zadovoljava taj uvjet ali je u 2016. i 2017. godini najbolji koeficijent imao Marlex d.o.o.

Koeficijent zaduženosti najbolji je kod poduzeća Troha – Dil d.o.o. u obje godine. Koeficijent vlastitog financiranja u obje godine najbolji je kod poduzeća Marlex d.o.o. i iznosi 0,20 u 2016. godini, a u 2017. godini 0,16. Što se tiče koeficijenta financiranja, najbolji bilježi Troha – Dil d.o.o. u obje godine. Pokriće troškova kamata kod Ivete d.o.o. i Troha – Dil - a d.o.o. vrlo je visoko, a to znači da su kamate značajno niske. Kod Marlexa d.o.o. to nije slučaj. Stupanj pokrića 1. i 2. kod svih poduzeća ne zadovoljavaju uvjet veće od 1 ali najbliže poduzeće tom uvjetu jest Marlex d.o.o. u obje godine i za oba pokrića.

Sljedeći su pokazatelji aktivnosti, a za poduzeće je bolje da su što veći. Najbolji koeficijent obrtaja ukupne imovine u 2016. godini ima Marlex d.o.o., a u 2017. godini Troha – Dil d.o.o. Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine najbolji su, u obje godine, kod poduzeća Troha – Dil d.o.o. Koeficijent obrtaja potraživanja bolji je kada je što veći jer su onda dani trajanja naplate manji. Ovdje također Troha – Dil d.o.o. ima najveći koeficijent, a time i najmanje dana za naplatu potraživanja.

Pokazatelji ekonomičnosti bi svi trebali biti veći od jedan. Poduzeće koje najviše zadovoljava taj uvjet je Troha – Dil d.o.o. i to u obje godine za sve koeficijente. Tako u 2016. godini koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja iznosi 1,02, ekonomičnost poslovanja (prodaje) iznosi 1,00 i ekonomičnost financiranja 0,41. Dok u 2017. godini koeficijenti iznose 1,05, 1,02 i 1,04.

Zadnji pokazatelji su pokazatelji profitabilnosti. Najviše postotke za prva četiri pokazatelja za 2016. godinu ima Marlex d.o.o., dok u 2017. godini Marlex prednjači u višim postotcima za neto i bruto maržu profita, a za neto i bruto rentabilnost imovine prednjači Troha – Dil d.o.o. Zadnji i vrlo važan pokazatelj jest rentabilnost vlastitog kapitala, a najviše postotke ima poduzeće Troha – Dil d.o.o. i to u 2016. godini 46,48%, a u 2017. godini 84,55%.

5. ZAKLJUČAK

Na temelju bilance, računa dobiti i gubitka te financijskih pokazatelja provedena je komparativna analiza poduzeća Iveta d.o.o., Marlex d.o.o. i Troha – Dil d.o.o. za 2016. i 2017. godinu. Djelatnost tih poduzeća je proizvodnja građevinske stolarije koja je danas u sve većem uzletu. Potrošači sve više uviđaju prednost kvalitetne stolarije, kako zbog boljeg čuvanja temperature sobe tako i zbog čuvanja energije, a samim time i okoliša. Upravo ova poduzeća su odabrana jer su na tržištu obilježena kao najuspješnijima u toj grani, a zadatak ovog završnog rada jest analizirati i odrediti koje poduzeće, od ta tri, je najuspješnije na tržištu Republike Hrvatske.

Ciljevi koji se žele postići su procijeniti kako svako poduzeće posluje pojedinačno i koje od njih jest najprofitabilnije. Dobiveni rezultati pokazuju sljedeće: poduzeće Iveta d.o.o. posluje pozitivno ali sa tendencijom rasta zaliha te dugoročnih i kratkoročnih obveza, poduzeće Marlex d.o.o. također posluje pozitivno, bilježi rast prihoda u 2017. godini no pad dobiti u istoj godini. Poduzeće Troha – Dil d.o.o. isto tako posluje zadovoljavajuće te bilježi pad zaliha, potpuni pad dugoročnih obveza te rast dobiti u 2017. godini. Ipak, najprofitabilnije poduzeće u 2017. godini, u proizvodnji građevinske stolarije je poduzeće Troha – Dil d.o.o.

Krajnji zaključak jest da su sva tri poduzeća uspješna u različitim područjima analize bilance, računa dobiti i gubitka i financijskih pokazatelja te da se na razne načine trude poboljšati svoje proizvode, a u isto vrijeme zadovoljiti potrebe kupaca i pružiti im najkvalitetniji proizvod i uslugu na tržištu. S obzirom na razvitak životnog stila pojedinca, današnji trend potrošača jest pružiti najbolje za sebe i svoje bližnje pa će s potrošačima rasti i ova poduzeća i razvijati se u skladu s njihovim potrebama.

LITERATURA

Knjige

1. Barišić I., Brozović M. (…) Pavić I. (2016.). *Računovodstvo I*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
2. Gulin D., Perčević H. (…) Žager L. (2012.). *Poslovno planiranje, kontrola i analiza*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
3. Tušek B., Žager K. (…) Žager L. (2016.). *Računovodstvo I*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

Internetski izvori

1. Internetska stranica FINA. *fina.hr*. Preuzeto s: http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp (15.9.2018.)
2. Internetska stranica Iveta d.o.o. *iveta-prozori-i-vrata.hr*. Preuzeto s: https://iveta-prozori-i-vrata.hr/o-nama/o-iveti/ (15.9.2018.).
3. Internetska stranica Marlex d.o.o. *marlex.hr*. Preuzeto s: www.marlex.hr/o-nama/ (15.9.2018.).
4. Internetska stranica Troha – Dil d.o.o. *troha-dil.hr*. Preuzeto s: https://www.troha-dil.hr/plasticna-stolarija/ (15.9.2018.).

POPIS TABLICA

Tablica 4.1. Horizontalna analiza bilance Iveta d.o.o. 15
Tablica 4.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Iveta d.o.o. 17
Tablica 4.3. Horizontalna analiza bilance Marlex d.o.o. 18
Tablica 4.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Marlex d.o.o. 19
Tablica 4.5. Horizontalna analiza bilance Troha - Dil d.o.o. 21
Tablica 4.6. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka Troha - Dil d.o.o. 22
Tablica 4.7. Analiza financijskih pokazatelja Iveta d.o.o. 24
Tablica 4.8. Analiza financijskih pokazatelja Marlex d.o.o. 27
Tablica 4.9. Analiza financijskih pokazatelja Troha – Dil d.o.o. 30